

Norðurlandaráðsfundururinn í Stókkhólmi:

Fullveldi gevur okkum nýggja støðu í Norðurlandaráðnum

Signar á Brunni, landsstýrismaður í undirvísingar- og mentamállum á fundi í Norðurlandaráðnum:

Hr./Fru president,

Ártusindskiftet giver anledning til mange nye overvejelser — ikke mindst indenfor det nordiske samarbejde. Jeg vil benytte anledningen til kort at omtale nogle emner, der berører mit område, og som har betydning for Færøerne og for vort samarbejde med vore nordiske broderlande.

På det kulturelle område vil jeg pege på **strategimodellen for nordisk kulturpolitik ved tusindårs-skiftet** som et emne af stor betydning for de selvstyrende lande. Jeg vil fremhæve tre vigtige elementer i strategimodellens målsætning: at fremme bevidstheden om nordisk kulturfællesskab, at styrke kultursamarbejdet mellem de geografisk centrale og perifere områder og at styrke kultursamarbejdet mellem de 5 suveræne lande og de tre selvstyrende lande.

Jeg finder det særdeles positivt, at det i strategimodellen anføres som en grundlæggende prioritering for det fremtidige nordiske kultursamarbejde, at der sikres de selvstyrende lande fuld deltagelse, og at der bliver sørget for, at de selvstyrende lande får fuld og ligebevidt repræsentation i de nordiske organer.

Jeg vil i denne forbindelse pege på, at modellen med at de tre selvstyrende lande deler et styremedlem er uensigtsmæssig og uace-

ptabel. Denne model er også i modstrid med Strategimodellen for nordisk kultursamarbejde. Jeg skal erindre om, at der i strategidokumentet fremhæves, at det er vigtigt at de mindre samfund deltager i og søger styrke til det nordiske kultursamarbejde. De repræsenterer de kulturelle forskelle, som er en af hjørnestenene i den traditionelle og moderne nordiske identitet. Det bliver endog sagt, at uden de selvstyrende landes aktive medvirken er det nordiske kultursamarbejde formålsløst.

Det er vigtigt for os at fremhæve, at de små lande ikke blot skal opfattes som modtagere af økonomiske ydelser og kulturtilbud. Vi har også meget at give det øvrige Norden. Det kulturelle samarbejde bør foregå på ligebevidt vis. De skævheder, der nu findes i systemet må bringes ud af verden.

Jeg vil i denne forbindelse fremhæve Nordisk Kulturfonds styrelse, hvor de 3 selvstyrende lande deler et styremedlem. Dette er et spørgsmål som bør få en politisk løsning. Åland har nu taget et initiativ på dette område. Vi støtter Åland fuldt ud i denne sag.

Under Islands formandskab har der været fokus på Vestnorden og Vestnordens forhold til det øvrige Norden. Vi bestræber os for tiden på at revitalisere det vestnordiske kultursamarbejde. Dette samarbejde er

Signar á Brúnni á røðarapallinum í svenska Ríkisdegnum

opstået på grund af de særlige kulturelle og naturgivne forhold, der er gældende i Vestnorden. Men jeg vil stærkt understrege, at der ikke ligger noget ønske om at isolere os bag denne proces. Det vestnordiske samarbejde skal ikke opfattes som et alternativ til det Nordiske samarbejde. Interessen i Vestnorden for det Nordiske samarbejde er meget stor.

Senere på sessionen skal **Ministerrådsforlaget angående Norden som foregangsregion for udvikling af menneskelige ressourcer** behandles. Dette er strategien for nordisk ud-

dannelses- og forsknings-samarbejde 2000 til 2004. Dette forslag har til sigte at give optimale forudsætninger for at landene udnytter den nordiske mulighed og finder det givende at udvikle samarbejdet på undervisnings- og forsknings-siden. Det at strategien bl.a. skal udvikles der, hvor det styrker nationale udviklingsprocesser og er nyttigt i et ressourcaperspektiv, er noget som er til stort gavn for det enkelte land. Jeg vil anbefale Nordisk Råd til at tilslutte sig forslaget.

Jeg vil benytte denne lejlighed til at udtrykke min tilfredshed over, at man og-

så i 2000 budgettet vil afsætte penge til vedligeholdelse af Nordens huse. De nordiske huses betydning for det kulturelle samarbejde kan ikke overvurderes. Nordens hus på Færøerne er Nordens kulturelle **udstillingsvindue** på Færøerne. Men det er også en vigtig **sluse**, hvorved færøsk kunst, litteratur, drama og musik bliver kommunikeret til det øvrige Norden til glæde og gavn for alle parter.

Til slut skal jeg kort nævne, at vi på Færøerne står over for store forandringer. Hvis alt går efter planen, vil Færøerne blive en

suveræn stat inden relativ kort tid. Der vil da foreligge en helt ny situation i forhold til vores nordiske samarbejde. Men vi vil indtil dette sker, deltage under de givne forhold.

Jeg vil ønske alt godt for det nordiske samarbejde i det nye årtusind: Jeg er overbevist om, at de to dokumenter, jeg her har omtalt vil vise sig som vigtige instrumenter for implementeringen af et fortsat og voksende frugtbart og nytigt samarbejde.

Viðmerking:

Kyndarin

Kyndarin, fyrbótarin hevði til uppgávar at halda týrinum uppi, teir vóru mangan heitir, súst út ofta koma út á dekkid at fáa sær frísku luft. Stuttar ermar og eini tvær tatoveringar á arminum, sigarett í muninum, hóskaði hampuliga væl til starvið.

Kyndarin til kolfýrda trolaran er arbeiðsleysur í dagsins samfelag, ikki eingongd roykurin frá tí tíðini hómast í horisontinum longur.

Og tó, kyndarar fara vit altíð at hava brúk fyri í samfelagnum, og teir finnast tí-

betur enn í dag, men við áráði og hegni til at fáa tingini at bera til, fella ikki í fátt um bert glóðurnar á eldstaðnum mangan bert hava ant.

Henda myndin birtist fyrr mæ, nú myndin av tí nýggjasta fiskifarinum er komin í blóðini og tað dýrasta fiskifarið, sum nakrantíð er bygt til oyggjarnar í Atlantshavinum.

Jú, kyndarin Eiler Jacobsen hevur hildið týrinum uppi, nú nýggja Krúnborg stevnr innum Borðina við 18,5 míla ferð. Tykkum

verður ynskt góða eydnu og ríku signing Harrans, við hesum vakra fari, tá nótt og trol skulu setast í sjógv.

Saman við honum, eru tað fleiri kyndarar her á landi, sum eiga at fáa eitt herðaklapp fyri dirvi og áráði í vinnulívnum, vit hava sæð í blóðnum hesar seinastu dagarnar, at aðrir ætla sær at halda dampinum uppi á fiskiflotanum, bæði á nær og fjarleiðum. Nakrir eru meira varnir, men glóðin er har og sleppur ikki at stovna burtur í vónloysi. Sjálvt um sitandi lands-

stýrið er meira huga fyri at geva bókur út, hvítar og svartar, vónandi endar henda bókaútgáva við heiðursløn fyri fagar bókmentir, so vit skattgjalddar fáa nakrar krónur innafur í landskassan, fyri hesar bókur.

Men at koma til eina niðurstøðu hvussu komandi vinnulívspolitikkurin, skal siggja út, so at teir ivandi kyndarnir kunnu bjarga teim seinastu glóðnum áðrenn alt kólnar út, tykist ikki at hasta so nógv hjá fullveldissamgonguni.

Men vónandi fara vit altíð at eiga kyndarar, bæði til vinnu á landi og sjógv so leingi, sum tað rekur um sund og virðir í landi okk-

ara. Góða eydnu verður ynskt tykkum øllum fram yvir.

Malmberg D. Olsen

Lesið eisini Sosialin á Internetinum

www.sosialurinn.fo